

mladina boče zelo spriditi. Kdor se kaj izučil v šolah, neče doma delati. Hoče biti gospod, dekleta pa vsaj „fraila“. Izšolanega otroka vzamejo po nekaj letih k vojakom in starši zopet pogrešajo podpore. Kateri doma ostanejo, tem pa stara nošnja ni dovoljna, vsak če biti oškriban po „soldački“, hlače nosi po francoski, črevlje pa „meksikajnarje“, in kadi cigare. Jednako gizdijo se tudi dekleta. „No, vsaj si kupim, kaj to komu mar?“ Res, pa pogosto so le starši, ki v štacunah jemljejo robo na „porgo“ ali „puf“, a naposled štacunar po dohtarjih dolge iztiruje. Huda napaka je tudi ta, da starši — pogosto prisiljeni — zraven vžitka še drago izročijo gospodarstvo sinu ali hčeri. Nekaj časa se novi gospodar še drži, naposled pa ga obresti in dolгови uničijo vključ temu, da je grunte na kose prodaval. Konečno so vsi vkup berači.

J. P.

Iz Obriža. Letos utegnemo še precej dobro letino imete, ako nam ljubi Bog prizanese s točo. Kazni smo sicer vredni, ali usmiljenja močno potrebni. Naj ga toraj pravični prosijo, da nam prizanaša zaradi številnih hudobij, ki se po svetu godijo. Opomnim samo na nekaj malega! Kako in koliko delavci govorijo, kedar jih je več skupaj? Preklinjanje, ogovarjanje in klafanje, tega je skoraj povsod. Kako hočemo blagoslova božjega nađejati se pri delu, kder je zraven toliko greha! Srce zaboli človeku, kedar kde naleti na več fantov vkup, posebno ob svetkih. Pokregati razbrzdenega paglavca ni varno, ako nečemo najnesramnejših psov slišati! — Naše občinske ceste so hudo zanemarjene, posebno ena sred vasi. Kriv je temu župan in njegov prvi svetovalec. Ako ga kdo nagovarja, naj da steze popraviti, odreže se rekoč: „meni tega ni treba, jaz sem dozdej vse dopeljal, drugi pa naj vozijo, kakor hočejo, če bodo živino iz blata vlačili. Tako ne moremo priti do boljših stez. Marljivejši je naš župan s pisarijami pa tudi drag. Potni list za kako kravče velja skoraj toliko, kakor kaka knjiga.

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Novi knezoškof bili so 26. jun. v Saleburgu posvečeni in bodo 3. julija v Celovci vpeljevani. — Procesijo na sv. Telovo so vodili 80letni stolni prošt preč. g. Adam Pichler. — Kamenski župnik, č. g. Kronik so ogledovali železniški most čez Dravo, in tako nesrečno pali, da so v nekaj urah bili mrtvi. — Svitli cesar darovali so srenji Tunel 200 fl., Waidegg 200, za šoli v Grafensteinu 300 in v Trebesingu 300 fl. — Pogorelci v Vrbi dobili so 7000 fl. več podarovanj, kakor je škoda bila vceunjena, oni v Lačanih pa manj. — Za popraviljanje mestne cerkve v Beljaku so napravili tombolo in spečali 800 fl. — Beljaška hranilnica ostane zaprta do 7. jul., celovska pa do 20. jul. — V okolici Slov. Pleiberskeje delal je nek Anton Ongriž bankovce, pa je pobegnil, ko je zapazil, da ga žandarji iščejo. Do sedaj ga še niso dobili. — Celovski mestni zastop je prošnjo sklenol

zoper polajšanje Sletnega šolanja poslati gosposkeje zbornici na Dunaj; meščani se vtikajo v reči, ki jih nimajo brigati, kajti v mestih naj pošiljajo otroke v šolo, kakor hočejo, a kmetom je treba postavnih olajšav, da ne bodo kaznovani, če 13letnega dečka ali 14letno deklico doma potrebujejo. — V Celovci imajo nemčurji zopet nov list: „Freie Stimmen“. Ta list je kar vse koroške Slovence v Dravo zatopil, kajti od saleburških in tirolskih planin tje doli do kranjsko-koroških gorá so mu sami Nemci doma in na Kamnu, Golici, Stolu, Ljubelnu, Obirji čepijo mu sami nemški „Wachterji“ in stražijo nemštvo. Kaj še? Od 332.000 katoliških Korošcev je 120.000 slovenske krvi. Od 353 župnij je 117 čisto slovenskih in 13 mešanih. No, in čeravno Slovence na papirji kar zobljejo in požirajo, požrli in pozobali jih še vendar niso in jih tudi ne bodo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Kakor Slovenci na Kranjskem, tako so se Čehi borili, da bi zmagali pri volitvah v trgovsko zbornico v Pragi pa niso, kajti judovski trgovci potegnoli so z Nemci. — Nemški liberalci tudi na Českem ščujejo kmete zoper ministerstvo sedanj in zoper Slovence; toda kmetje so v Tečenu zbrani liberalcem brco dali rekoč: liberalni profesorji in advokatje pustiti nas pri miru, mi bomo že sami povedali, kder nas črevelj žuli, a zoper slovanske sodeželjane se ne damo ščuvati. — Zastran Sletnega šolanja so rekli, da je treba kmetom šolska bremena polajšati, 8 letno trdno obiskovanje šol sodi le za mesta. Liberalci se jezijo, da so kmetje sami začeli pravo spoznavati, in da se ne dajo liberalnim kričačem za nos voditi. Jednako spodletelo je liberalcem na Štajerskem nemškega kmeta zvabiti na svojo stran, kajti zbrani „bauernvereinerji“ pri gornji Kungoti zunaj Maribora so tudi sklenoli hranilnice prositi, naj dajejo dolžnikom dopisovati po svojih uradnikih, a ne po advokatih, kajti slednji gospodje preveč računijo. Ta sklep je liberalce zelo splašil — Koroški deželni zbor je sklican v Celovec na 15. sept. Slovence zastopa ondi edini g. Einspieler. — Na gimnaziji v Sučani na Bukovinskem priredijo že jeseni za rumunske dijake vštrita 2 razreda, kder se bode rumunski prednašalo. Slovenci pa še zmiraj ne dobimo nič. — Kranjski nemčurji se bahajo, da bode nedavno obsojeni Vestenek v 1/2 leti Kranjske dežele glavar. Ni verjetno. Jeseni bodo okolo Radolice veliki manevri; udeležijo se regimenti štev. 7, 17, 27 in 28., lovška bataljona štev. 33 in 35 in ulani iz Celovca. — Na Ogerkem se bližajo volitve svojemu koncu, minister Tiszajeva stranka je pridobila okolo (20) sedežev, v Medjimurji pa je njeni kandidat Podmanicki propal, čeravno so ga judje podpirali in 30.000 fl. potrošili, zmagal je Urvari-Lajos. Obetal je Slo-

vanom, da jim boče biti pravičen. Čudno pak je to: kakor pri nas nemčurji ob času volitev slovenske volilne oklice razpošiljajo, jednako na Ogerskem magjaroni slovanske; po izvolitvi se pa nobeden ne briga več za Slovana. — Hrvatom hočejo Magjari vzeti mesto Reko, italijanski Fiume.

Vnanje države. Nemški cesar, 84letni Viljelm, baje močno boleha, jednako tudi njegova žena. Po vsej Nemčiji pripravljajo se na nove volitve, katoličani obhajajo meseca septembra v mestu Bonn sijajen shod, kder bodo zopet ugovarjali zoper kruto preganjanje sv. katoliške Cerkve; skoraj vsi škofi so ali prognani ali so umrli pa vlada brani izvolitev novih pastirjev, okolo 1200 župnij nima fajmoštrov. — Ruskega carja obiskal je srbski knez Milan pa tudi črnogorska kneginja Milena. Slednjo je spremljal vojni minister Plamenac. Tega obišče črnogorski potepuh Džuraškovič, mahne s sabljo po njem. Plamenac odbije udarec z golo desnico, a z levico potegne revolver in ustrelil sovražnika, da je k priči mrtev. — Bolgarski knez hudo razsaja in zapira svobodoljubne Bolgare. — Turški sultan je ukazal Grkom prepustiti Tesalijo in Epir, mesto Arta je od turške vojske uže zapuščeno. Pri potresu na Kijskem otoku je smrt storilo okolo 4000 ljudij, vsa poslopja so zrušena ali vsaj hudo poškodovana. — Italijani so na Francoze močno hudi, ker so ti vzeli Tunis, prišlo je med delavci obojega naroda uže do hudih tepežev; v Marseille na Francoskem bilo je mnogo ubitih. — Arabi v Afriki začeli so pod vodstvom Bu-Amene grozno razsajati zoper evropske naselnike; blizu Sajde je Bu-Amana napal španjolsko naselbino, okolo 200 ljudij poklal, vse vrpal in 400 otrok, žen in deklet v sužanstvo odgnal; francoska vojska pritiska za njim. — Irski najemniki nečejo grajščakom angleškim plačevati prevelike najemščine. Grajščaki jih toraj izganjajo iz hiš, najemniki pa ubijajo grajščake, logarje, policaje in vojake. Bati je se, da se ne vzdigne ves zatirovani narod zoper angleško nasilstvo. — Velika nesreča zgodila je se v Mehiki v Ameriki, železniški most črez reko Antonio se je pod vlakom podrl, 200 ljudij je utonilo.

Za poduk in kratek čas.

Svarilen vzgled tistim, ki četrte božje zapovedi ne izpolnjujejo.

Za dober klicaj od cerkve sv. Mohorja v Rodnah je bila pred kakimi 40. letmi lepa kmetija, vsa v dobrem stanu. Gospodaril je stari mož Janže Z... in njegova žena A...a. Imela sta 6 otrok, kateri razven najmlajšega, Tončka namreč, bili so jima vsi v pomoč pri gospodarstvu in ker še nobenih dolgov nista imela, vzdrževala sta dobro svoje gospodarstvo. Za naslednika izvolil si je Janže svojega najstarejšega sina Andreja, kateri je k temu tudi lepe sposobnosti kazal. Toda osoda je

stvar celo drugače zasuknila. Andrej je bil za vojaka sposoben spoznan in je toraj celih dolgih 8 let od doma odločen bil. Da se pa v tolikih letih rado veliko spremeni, to je gotovo. No, in tako se je tudi tukaj zgodilo. Med tem časom umerje stari oča Janže in zapusti priletno ženo vdovo. Andrej domov vračajoč se iz Lombardije in dosluživši svojih 8 let umrje v Ljubljani. Sedaj mati sama s hčerkama gospodarji, dokler ne doraste najmlajši sin Tonček. Uže med tem časom, ko je še mati gospodarila, Tonček ni hotel delati, pač pa je to, kar so drugi pripravili, rad spodmikal ter nabiral za sebe nek postranski zaklad, iz katerega si je dal napravljati izredno čez svoj stan imenitno obleko. Kar je pa še ostalo, o tem dejal je poznej, da mu je ukradeno. Mati je sinu vse te in druge napake skozi prste gledala, ter mesto, da bi bil sin mater lepo vpraševal, kako in kaj, je le mati od sina dovoljenja beračila. Ker toraj mati sama ni bila modro izgojena, je tudi sina tako rekoč samemu sebi prepuščala in brez prave omike izgojevala, a ravno s tem za sebe najhujšo šibo vzredila. Prevzamši gospodarstvo je Tonček, podpihan od svoje še slabše soproge, vedno bolj in bolj preganjal svoje sestre in mater. Slednjič je spravil mater ob vso pravico pri hiši. Jednako je tudi svojega tasta spravil na beraško palico; nesrečna mati je slednjič morala od hiše do hiše si stanovanja iskati in tudi umrla pri tujih ljudeh na Hrvaški zemlji. Mladima pa je na neobdelanih njivah osat in pirnica rastla raji, kakor da bi se bilo materi par ogonov pustilo, na katerih bi si bila reva vsakdanjega kruha pripravljala. Vkljub temu, da je materni vžitek bil združen s kmetijo, se je pri hiši vedno slabše kazalo. Pa kako nebi? Saj je še vedno četrta zapoved božja v veljavi, čeravno so ljudje dostikrat rekli: „no, če tega ne bo Bog kaznoval na tem svetu, ki je tako s svojo materjo delal in svojega tasta spravil na beraško palico, takrat ni več resnična četrta zapoved božja.“ Da pa Bog je in ostane neskončno resničen in pravičen, se je tudi tukaj pokazalo. Čeravno ju Bog ni očitno kaznoval, je pa pripustil, da sta se sama sebe kaznovala. Zapravila sta na različne načine svoje gospodarstvo s krivičnimi in nepotrebnimi tožbami, se v dolgove zakopala, kmetijo kos za kosom prodajala in slednjič se je oguljeno posestvo po dražbi prodalo. Ker pa je še toliko sreče imel, da je pri razdelitvi zmeknil par stotakov, bi si bil še lahko toliko kupil, da bi bil pod svojo streho prišel, pa tudi ti so šli navadni pot.

Ni se še zgoraj omenilo, da je bila pred nekaj leti tudi hiša s tremi gospodarskimi poslopji zgorela, za kar je bil na sumu, kar se v sedajnem času rado zgodi. Bil je pri nekej zavarovalnici zavarovan in se je zopet nekaj denarja prejelo, pa ni teka imelo. Hiše in gospodarskega poslopja ni več bilo; v borni bajti je moral bivati, dokler ni bil prisiljen, seliti se od enega stanovanja v